

Aan de leden van de gemeenteraad

IBAN NL02BNGH0285007076
KvK 09215649

Datum 25 oktober 2023
Onderwerp Lachgas problematiek

Geachte leden van de gemeenteraad,

Het ingezamelde restafval van de gemeente Renkum wordt samen met dat van andere gemeenten van de voormalige Milieu Regio Arnhem (MRA) verwerkt bij Attero in Wijster. Voorafgaand aan transport naar Wijster wordt het restafval eerst bij PreZero in Duiven overgeslagen. Echter, op 13 oktober 2023 heeft afvalverwerker Attero schriftelijk aangekondigd dat er dusdanig veel lachgascilinders in vooral het Arnhemse restafval zitten dat het in deze samenstelling niet langer wordt geaccepteerd. Lachgascilinders zorgen bij de inzameling en verwerking voor grote problemen. Zo levert het vanwege het ontploffingsgevaar - bijvoorbeeld tijdens de verwerking in verbrandingsovens - veiligheidsrisico's voor hun medewerkers op. Attero geeft aan de schade aan de verbrandingsovens in totaal al tot een kostenpost van 3 miljoen euro heeft geleid.

PreZero heeft in navolging van het bericht van Attero aangegeven dat indien het restafval niet meer verwerkt kan worden, zij genooddaakt zijn de overstortlocatie in Duiven niet langer open te stellen. Dit heeft uiteraard ook gevolgen voor het aanleveren van restafval van de overige MRA-gemeenten en dus ook uit Renkum.

De gemeente Arnhem heeft direct een pakket aan maatregelen genomen, zodat het restafval op een veilige manier verwerkt kan blijven worden en een ontwrichting van de samenleving door bergen afval wordt voorkomen.

Benadrukt wordt dat drugs-gerelateerde problematiek een prioriteit is en blijft voor de lokale gezagsdriehoek. Ook vanuit publieke gezondheid heeft het verdovende middel nadrukkelijk de aandacht in de preventieve sfeer.

Achtergrond

Sinds 1 januari 2023 staat lachgas op lijst II van de Opiumwet. Daarmee is het verboden de stof voor recreatief gebruik te vervoeren, verhandelen en in bezit te hebben. Voordat lachgas verboden werd, bestond er een statiegeldsysteem voor lachgascilinders waardoor lege cilinders werden ingeleverd bij leveranciers. Op die manier kwamen deze cilinders niet in het restafval terecht en leverden geen problemen op bij de verwerking. Door het verbod is het statiegeldsysteem vervallen.

Uw brief van

Uw kenmerk

Behandeld door

Verzenddatum van deze brief

Ons kenmerk
185390

M.G.J. (Michel) Rodink
(026) 33 48 434
m.rodink@renkum.nl

Bijlage

Sinds het voorjaar trekken afvalverwerkers aan de bel over de aanwezigheid van lachgascilinders in het restafval. De cilinders exploderen in de verbrandingsoven. Tot nog toe is de schade veelal 'beperkt' gebleven tot operationele/financiële schade aan de ovens. De lachgascilinders kunnen echter niet alleen in de verbrandingsoven ontploffen. Ook in de inzamelvoertuigen voor ondergrondse containers zijn al lachgascilinders tot ontploffing gekomen. Binnen de MRA-gemeenten is dat gelukkig nog niet gebeurd. Met de maatregelen die we nu nemen willen we dit ook voorkomen.

Onze BOA's hebben in de buitenruimte tot nu toe enkele cilinders aangetroffen. Daarnaast blijkt uit steekproeven van Attero (over de eerste 19 dagen van oktober) dat in twee vrachten van Renkums restafval in totaal drie cilinders zijn aangetroffen. Het aantal cilinders dat in Arnhems restafval wordt aangetroffen is echter veel groter. Dit zijn er ongeveer 100 per week.

Naar aanleiding van dit onderzoek heeft Attero op 5 oktober mondeling aangegeven dat dit aantal veel te hoog is en dat zonder maatregelen per direct Arnhems restafval wordt geweigerd. Op 13 oktober heeft Attero dit schriftelijk nog eens bevestigd. Concreet betekent dit Arnhems restafval niet meer ingezameld en afgevoerd zou kunnen worden. Dit kan leiden tot een onhoudbare en zelfs ontwrichtende situatie die absoluut moet worden voorkomen.

Maatregelen

Hoewel het probleem in Renkum nog niet groot is worden gezien de ernst van de situatie, de volgende maatregelen genomen om de veiligheid te waarborgen en de continuïteit van de afvalinzameling te waarborgen:

- 1) Lege lachgascilinders kunnen op afvalbrengrstation 'Veentjesbrug' gebracht worden. Dit kan al enige maanden en is ook in Rijn en Veluwe gepubliceerd. Tot op heden wordt van deze mogelijkheid nog niet veel gebruik gemaakt. Om de drempel tot inleveren te verlagen maken we daarom voor deze gevaarlijke afvalsoort een uitzondering en kunnen lachgascilinders zonder aftrek van punten van de afvalpas ingeleverd worden.
- 2) Ons restafval wordt momenteel voorgesorteerd op de overslaglocatie van PreZero in Duiven. Door deze sorteerslag wordt 80% tot 90% van de cilinders eruit gehaald waardoor Attero (de verwerker) het materiaal kan blijven accepteren. De komende maanden wordt deze voorsorteerslag de werkwijze.
- 3) In navolging van bijvoorbeeld AEB Amsterdam en inzamelaar en verwerker HVC voert Arnhem op korte termijn een inleververgoeding in voor lege lachgascilinders. De hoogte van de vergoeding is € 5,- per keer dat een inwoner een cilinder of cilinders komt brengen. Men mag dit vijf keer per week doen. Dit verkleint de kans dat de cilinders in het restafval terechtkomen. Arnhem vindt het van groot belang dat ook de regio meedoet aan deze regeling en hierover communiceert. Dit omdat verwacht wordt dat de inleververgoeding een aanzuigende werking heeft vanuit de regio inclusief de gemeente Nijmegen. Zodra Arnhem hier een concreet verzoek tot doet gaan wij hier op in.

Onderwerp

Datum

Ons kenmerk
185390

Pagina
2 van 3

Juridisch zijn er geen belemmeringen om een inleverpremie in te stellen. Het ministerie van I&W geeft in haar eigen 'toolkit Lachgas' als beleidsmiddel het instellen van een financiële prikkel (retourpremie), aan. Daarbij wordt vanzelfsprekend wel aangegeven dat een dergelijke vergoeding schuurt met een wettelijk verbod (en wordt afgeraden). De achterliggende reden is dat een lege lachgascilinder wordt beschouwd als 'afval' en niet als 'drugs'.

De ervaringen in Amsterdam met het instellen van inleverpunten en een inleverpremie van € 5,- per cilinder sinds september 2023 zijn positief: in een week tijd werden 2.500 cilinders ingeleverd.

4) In regioverband schrijven we een brandbrief naar diverse ministeries (o.a. Justitie en Veiligheid en Infrastructuur en Waterstaat) waarin het Rijk oproepen wordt mee te denken in structurele oplossingen. Arnhem neemt hier namens de regio het initiatief.

5) We blijven over dit onderwerp communiceren om de bekendheid met en kennis van het onderwerp bij inwoners te vergroten.

Financiën

De kosten die hiermee gemoeid zijn worden vooralsnog betaald uit de afvalbegroting. Indien nodig wordt het 'egalisatiefonds afvalstoffenheffing' hiervoor aangewend.

Tot slot

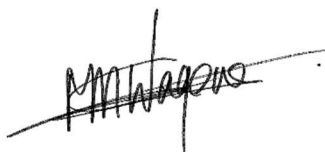
Met de genomen maatregelen willen we zorgen dat ons restafval op een veilige manier verwerkt kan blijven worden. We houden u uiteraard op de hoogte van verdere ontwikkelingen.

Met vriendelijke groet,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN RENKUM

de secretaris,

de burgemeester,

M.J.J. (Marcel) Wagener

A.M.J. (Agnes) Schaap

Onderwerp

Datum

Ons kenmerk
185390

Pagina
3 van 3